

Zakon o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju

Zakon je objavljen u "Službenom listu RCG", br. [21/2004](#), [49/2007](#) i [60/2007](#). Vidi: čl. 38. st. 1. [alineja 5](#). Zakona - CG, 12/2007-104.

Sadržaj zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi, način i postupak povraćaja prava svojine i drugih imovinskih prava i obeštećenja bivših vlasnika za prava oduzeta u korist opštenarodne, državne, društvene ili zadružne svojine.

+ **Sudska praksa**

Definicije

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- **povraćaj oduzetog** označava vraćanje stvari i prava bivšem vlasniku u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima donijetim u izvršavanju ovog zakona;
- **obeštećenje** označava naknadu bivšim vlasnicima umjesto povraćaja oduzete stvari i prava u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima donijetim u skladu sa ovim zakonom;
- **bivši vlasnik** označava fizičko ili pravno lice koje je bilo vlasnik stvari ili imalac prava u vrijeme kada je ta stvar prešla u opštenarodnu, društvenu, državnu ili zadružnu svojinu i njegovog zakonskog nasljednika ili pravnog sljedbenika;
- **oduzeta imovinska prava** označavaju stvari i prava koja su od bivših vlasnika prešla u opštenarodnu, državnu, društvenu ili zadružnu imovinu, bez pravične ili tržišne naknade;
- **nepokretnosti** označavaju zemljište i zgrade, stanove i poslovne prostorije, kao posebne djelove zgrade;
- **neizgrađeno građevinsko zemljište** označava urbanističke parcele koje nijesu privedene trajnoj namjeni predviđenoj urbanističkim planom;
- **izgrađeno građevinsko zemljište** označava urbanističke parcele ili djelove tih parcela na kojima su izgrađeni objekti u skladu sa planom;
- **vlasnik** je fizičko ili pravno lice koje je steklo pravo svojine u skladu sa zakonom;
- **nekomercijalna pravna lica** označava neprofitna pravna lica.

+ **Sudska praksa**

Pravo na podnošenje zahtjeva za povraćaj ili obeštećenje

Član 3

Bivši vlasnici imaju pravo da zahtijevaju povraćaj ili obeštećenje u skladu sa ovim zakonom, ako su njihova imovinska prava oduzeta u korist opštenarodne, državne, društvene ili zadružne imovine, osim u slučajevima iz člana 7 ovog zakona.

Pravo na obeštećenje imaju i bivši vlasnici koji su svoja oduzeta imovinska prava povratili na osnovu pravnog posla uz naknadu prije stupanja na snagu ovog zakona.

+ **Vidi:**

[čl. 1. Zakona - 49/2007-17.](#)

+ [Sudska praksa](#)

Primjena drugih zakona

Član 4

Na rješavanje pitanja koja su predmet ovog zakona shodno će se primjenjivati odredbe zakona kojima se uređuju svojinsko-pravni odnosi, obligacioni odnosi, nasljeđivanje, izvršni postupak i drugi zakoni, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

U postupcima za ostvarivanje prava po ovom zakonu primjenjuje se Zakon o opštem upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

+ **Vidi:**

[čl. 2. Zakona - 49/2007-17.](#)

+ [Sudska praksa](#)

Poresko oslobođenje

Član 5

Sticanje prava svojine na nepokretnosti i drugih imovinskih prava, odnosno novčane naknade ostvarene po ovom zakonu, ne podliježe plaćanju poreza.

Bivši vlasnici koji imaju pravo na povraćaj ili obeštećenje

Član 6

Bivši vlasnici - fizička lica imaju pravo na povraćaj ili obeštećenje u skladu sa ovim zakonom.

Na povraćaj ili obeštećenje po odredbama ovog zakona imaju pravo i pravna lica iz člana 8 ovog zakona.

Lica koja nemaju pravo na povraćaj oduzetog ili obeštećenje

Član 7

Bivši vlasnici kojima je za oduzeta imovinska prava određena naknada u novcu ili drugim stvarima ili pravima nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o eksproprijaciji ("Službeni list SFRJ", broj 5/68) nemaju pravo na povraćaj ili obeštećenje u skladu sa ovim zakonom.

Pravo iz stava 1 ovog člana nema ni lice kome je stvar ili pravo oduzeto na osnovu pravosnažne krivične presude za krivična djela koja po međunarodnim konvencijama predstavljaju ratni zločin, ako je stvar ili pravo stečeno izvršenjem takvog krivičnog djela.

Bivši vlasnici koji su dobili ili su imali pravo da dobiju naknadu za oduzetu stvar i pravo od druge države nemaju pravo na povraćaj ili obeštećenje, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Bivši vlasnik koji je imovinska prava prenio u opštenarodnu, državnu, društvenu ili zadružnu svojinu pravnim poslom ili jednostranim aktom, nema pravo na povraćaj ili obeštećenje.

+ **Vidi:**

čl. 3. Zakona - 49/2007-17.

+ **Sudska praksa**

Nekomercijalna pravna lica

Član 8

Pravo na povraćaj ili obeštećenje, u smislu ovog zakona, imaju zadužbine i druga nekomercijalna pravna lica.

Uslovi, način i postupak povraćaja oduzetih imovinskih prava vjerskim zajednicama urediće se posebnim zakonom.

+ **Sudska praksa**

Član 8a

Crkve i vjerske zajednice mogu podnijeti prijavu radi evidentiranja imovine koja im je na teritoriji Republike Crne Gore oduzeta u korist opštenarodne, državne, društvene ili zadružne svojine bez pravične ili tržišne nadoknade.

Prijava iz stava 1 ovog člana sa dokazima (kopije) od značaja za identifikaciju bivših vlasnika ili njegovih sljedbenika, oduzete imovine i osnova oduzimanja, podnosi se Ministarstvu finansija u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prijava iz stava 2 ovog člana ne predstavlja zahtjev za ostvarivanje prava na osnovu kojeg može da se izvrši povraćaj oduzete imovine ili obeštećenje.

+ **Vidi:**

čl. 4. Zakona - 49/2007-17.

Član 8b

Pravo na povraćaj i obeštećenje imaju i lica, odnosno njihovi zakonski nasljednici kojima je imovina oduzeta na osnovu Zakona o krivičnim djelima protiv naroda i države ("Sl. list FNRJ", broj 59/46), Zakona o konfiskaciji i izvršenju konfiskacije ("Sl. list DFJ", br. 40/45 i 70/45) i Zakona o potvrdi i izmjenama i dopunama Zakona o konfiskaciji i izvršenju konfiskacije ("Sl. list FNRJ", broj 61/46), čije oduzimanje je bilo posljedica političkih i ideoloških razloga.

+ **Vidi:**

čl. 4. Zakona - 49/2007-17.

+ **Sudska praksa**

Obveznici povraćaja

Član 9

Obveznici povraćaja stvari i prava su fizička ili pravna lica u čijoj imovini se nalaze u momentu stupanja na snagu ovog zakona, osim ako su ta lica stekla pravo svojine u skladu sa zakonom.

Obveznici obeštećenja

Član 10

Obveznik obeštećenja bivših vlasnika je Republika Crna Gora, koja će obezbjeđivati sredstva u Fondu za obeštećenje, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

+ **Sudska praksa**

Povraćaj oduzetog ili obeštećenje

Član 11

Bivši vlasnik ima pravo da zahtijeva povraćaj oduzete stvari i prava, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Bivši vlasnik ima pravo na obeštećenje u slučaju kada oduzete stvari i prava u smislu člana 12 ovog zakona nijesu predmet povraćaja.

Ako je vraćanje oduzete stvari postalo nemoguće usljed dejstva više sile, bivši vlasnik nema pravo na obeštećenje u skladu sa ovim zakonom.

U slučajevima iz stava 2 ovog člana zahtjev bivšeg vlasnika za povraćaj smatra se kao zahtjev za obeštećenje.

+ **Vidi:**

čl. 5. Zakona - 49/2007-17.

+ **Sudska praksa**

Imovinska prava i stvari koje se ne vraćaju

Član 12

Nijesu predmet povraćaja imovinska prava i stvari:

- 1) koje su izuzete iz pravnog prometa ili ako se na njima ne može steći pravo svojine;
- 2) uništene, nestale ili do te mjere oštećene za koje bi troškovi povraćaja u predašnje stanje bili veći od vrijednosti stvari;
- 3) koje služe za obavljanje djelatnosti državnih organa, odnosno organa jedinica lokalne samouprave (poslovne zgrade, poslovne prostorije);
- 4) koje predstavljaju ugostiteljske objekte kategorisane u prvu i drugu kategoriju od posebnog republičkog značaja;
- 5) koje služe za reprezentativne potrebe državnih organa, odnosno jedinica lokalne samouprave;
- 6) koje služe za obavljanje djelatnosti iz oblasti zdravstva, vaspitanja i obrazovanja, kulture i nauke ili drugih javnih službi;
- 7) koje su sastavni dio, funkcionalno ili faktički, mreža objekata i uređaja javnih preduzeća iz oblasti energetike, telekomunikacija, komunalne infrastrukture (gradska groblja i kapele), saobraćaja (putevi, ulice, parkovi, spomenici i sl.);
- 8) građevinsko i gradsko-građevinsko zemljište koje je u skladu sa zakonom i odgovarajućim urbanističkim planom privedeno namjeni;
- 9) koje bi u slučaju povraćaja prouzrokovale štetu ili troškove koji prevazilaze vrijednost imovine koja je predmet povraćaja;
- 10) na kojima je fizičko ili pravno lice steklo pravo svojine u skladu sa zakonom;
- 11) pokretne stvari koje su u skladu sa zakonom proglašene za nacionalno blago;

12) imovina koja je privatizovana u skladu sa zakonom ili imovina koja je u svojini privrednih društava koja su privatizovana u skladu sa zakonom.

+ **Vidi:**

čl. 6. Zakona - 49/2007-17.

+ **Sudska praksa**

Pokretne stvari

Član 13

Oduzete pokretne stvari koje nijesu zakonom proglašene za nacionalno blago vraćaju se bivšem vlasniku.

+ **Sudska praksa**

Nepokretne stvari

Član 14

Nepokretne stvari se vraćaju bivšim vlasnicima, u skladu sa ovim zakonom.

+ **Sudska praksa**

Maslinjaci, šume i šumsko zemljište

Član 15

Oduzeti maslinjaci, šume i šumsko zemljište vraćaju se bivšem vlasniku, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

+ **Vidi:**

čl. 7. Zakona - 49/2007-17.

+ **Sudska praksa**

Stambene zgrade, stanovi, poslovne zgrade i poslovne prostorije

Član 16

Stambena zgrada, odnosno stan, poslovna zgrada i poslovna prostorija vraća se bivšem vlasniku, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Ako na nepokretnostima iz stava 1 ovog člana postoji zakupni ili tome srodni odnos, vraćanjem u svojinu bivši vlasnik stupa na mjesto zakupodavca, nakon čega prava i obaveze iz zakupa nastaju između njega i zakupca.

Obveznik obeštećenja je dužan da licima koja su stekla stanarsko pravo u zgradi bivših vlasnika obezbijedi odgovarajući stan u svojini, otkupom pod uslovima pod kojim su otkup izvršili nosioci stanarskog prava na stanovima u društvenoj svojini, u roku od 10 godina od dana stupanja na snagu ovog zakona, pod uslovom da ta lica nemaju drugi stan u svojini.

Bivši vlasnik je dužan da omogući nesmetano vršenje prava na stanu tim licima sve do rješavanja njihovog stambenog pitanja, a obveznik obeštećenja će mu za sve to vrijeme isplaćivati odgovarajuću zakupninu.

Neizgrađeno građevinsko zemljište

Član 17

Neizgrađeno građevinsko zemljište koje je prešlo u društvenu, odnosno državnu svojinu (u daljem tekstu: podržavljeno) vraća se bivšem vlasniku, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Podržavljena neizgrađena građevinska zemljišta koja su jedinici lokalne samouprave ili nekom drugom, u skladu sa zakonom, predata radi privođenja namjeni u skladu sa planskim aktom, vraćaju se bivšem vlasniku, na način i po postupku predviđenim Zakonom o eksproprijaciji, osim ako u vrijeme podnošenja zahtjeva za povraćaj vrijednost izvedenih radova prelazi najmanje trećinu vrijednosti od ukupne vrijednosti predviđenih radova.

Izgrađeno građevinsko zemljište

Član 18

Podržavljeno izgrađeno građevinsko zemljište neće biti predmet povraćaja, osim u slučaju kada je na njemu postojao objekat koji se vraća bivšem vlasniku u skladu sa ovim zakonom.

Podržavljeno izgrađeno građevinsko zemljište na kojem se nalazi objekat koji je postojao u vrijeme kada je zemljište oduzeto, ali je od tada značajno dobilo na vrijednosti usljed ulaganja u objekat, predmet je povraćaja samo ako bivši vlasnik plati iznos za koji je vrijednost imovine porasla usljed ulaganja i ukoliko taj objekat nije u svojini fizičkih ili pravnih lica, čiji osnivač nije država.

Iznos iz stava 2 ovog člana bivši vlasnik uplaćuje Fondu za obeštećenje.

Ako bivši vlasnik odbije da plati iznos ulaganja iz stava 2 ovog člana, postaje suvlasnik u visini svog udjela u vrijednosti nepokretnosti.

Bivši vlasnik koji nema pravo na povraćaj u slučajevima iz stava 2 ovog člana, ima pravo na obeštećenje.

+ **Vidi:**

čl. 8. Zakona - 49/2007-17.

+ **Sudska praksa**

Trajno pravo korišćenja (pravo korišćenja)

Član 19

Na građevinskom zemljištu u državnoj svojini na kome sadašnji vlasnik objekta, izgrađenog u skladu sa zakonom i važećim urbanističkim planom, ima trajno pravo korišćenja uspostavlja se pravo svojine u njegovu korist, ako on to zahtijeva. U tim slučajevima bivši vlasnik ima pravo na obeštećenje, a ne na povraćaj.

Imalac trajnog prava korišćenja nadoknadiće Fondu za obeštećenje tržišnu vrijednost zemljišta, umanjenu za vrijednost koja je prethodno plaćena za trajno korišćenje zemljišta.

Prava trećih

Član 20

Povraćaj stvari ne utiče na zakupne i njima srodne ugovorne odnose koji su nastali pravnim poslovima uz naknadu, ako pravnim poslom ili zakonom nije drukčije određeno.

Izuzetno od stava 1 ovog člana zakupni i njima srodni odnosi, čije je trajanje utvrđeno ili ugovoreno za period duži od pet godina, traju najviše pet godina od dana konačnosti rješenja o povraćaju prava svojine, osim ako bivši vlasnik i zakupac drukčije ne ugovore.

Hipoteka i drugi tereti koji su nastali nakon prelaska nepokretnosti u državnu-društvenu svojinu do stupanja na snagu ovog zakona gase se danom pravosnažnosti rješenja o vraćanju nepokretnosti.

Potraživanja koja su bila obezbijeđena teretima iz stava 3 ovog člana namiriće se iz preostale imovinske mase dužnika, a ukoliko ta imovinska masa ne bude dovoljna za namirenje potraživanja, za nedostajući iznos garantovaće Fond za obeštećenje.

Fond za obeštećenje ima pravo regresa prema dužniku za iznose koji su isplaćeni iz imovine Fonda za obeštećenje.

Stvarne službenosti ne prestaju povraćajem oduzete nepokretnosti.

Vlasnik poslužnog dobra može zahtijevati da prestane pravo stvarne službenosti kada ona postane nepotrebna za korišćenje povlasnog dobra ili kad prestane drugi razlog zbog koga je ona zasnovana.

Po uspostavljanju prava svojine, lične službenosti prestaju, osim ako su ustanovljene ili utvrđene sudskom odlukom ili poravnanjem zaključenim pred sudom, bez obzira na to da li su upisane u nekom od javnih registara.

Lična službenost će prestati i ako je stečena na osnovu besteretnog pravnog posla sa licem koje je smatrano vlasnikom stvari.

+ Sudska praksa

Preduzeća

Član 21

Bivši vlasnici oduzetih preduzeća imaju pravo na povraćaj akcija tih preduzeća, ako se u njima još uvijek nalazi imovina podržavljenog preduzeća.

Ako, u skladu sa ovim zakonom, povraćaj nije moguć zbog zaštite prava vlasnika, bivši vlasnik ima pravo na obeštećenje.

+ Sudska praksa

Obeštećenje

Član 22

Bivši vlasnik koji nema pravo na povraćaj oduzetih imovinskih prava u skladu sa ovim zakonom može ostvariti pravo na obeštećenje:

- novčanim sredstvima koja se plaćaju iz Fonda za obeštećenje podnosiocima zahtjeva, proporcionalno iznosima zahtjeva u odnosu na ukupna potraživanja prema Fondu za obeštećenje;

- obveznicama, u skladu sa ovim zakonom.

Iznos ukupnog obeštećenja, koji se isplaćuje bivšim vlasnicima godišnje, ne može biti veći od 0,5% domaćeg bruto proizvoda (DBP) iz prethodne godine za koju je on zvanično poznat prema podacima nadležne institucije za statistiku.

Ukupan iznos obeštećenja po ovom zakonu ne može preći 10% DBP-a za period primjene ovog zakona.

Obeštećenje iz stava 1 alineja 1 ovog člana isplaćuje se podnosiocima zahtjeva u jednogodišnjim ratama, čija se isplata vrši 15. jula svake godine po konačnim rješenjima dostavljenim Fondu za obeštećenje do 31. decembra prethodne godine, prema raspoloživosti sredstava u Fondu za obeštećenje, do njihove konačne isplate.

Dinamiku isplate obeštećenja iz stava 4 ovog člana utvrdiće Vlada Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Fond za obeštećenje može, ukoliko je to moguće, ponuditi pokretne ili nepokretne stvari u svojini

Fonda za obeštećenje bivšim vlasnicima, kao naknadu za oduzeta imovinska prava.

Fond za obeštećenje može bivšim vlasnicima ponuditi i otkup duga po osnovu obeštećenja pod uslovima koje utvrdi Vlada.

+ **Vidi:**

čl. 9. Zakona - 49/2007-17.

Utvrđivanje vrijednosti oduzetih stvari

Član 23

Vrijednost oduzetih stvari ili prava utvrđuje se prema stanju imovine u momentu oduzimanja, a saglasno Uredbi o procjeni vrijednosti i utvrđivanju naknade za oduzetu imovinu.

+ **Vidi:**

čl. 10. Zakona - 49/2007-17.

Prigovor na procjenu vrijednosti

Član 24

Stranke u postupku mogu na visinu procijenjene imovine podnijeti prigovor Komisiji za povraćaj i obeštećenje (u daljem tekstu: Komisija) u roku od osam dana od dana dostavljanja zapisnika.

Komisija je dužna da u roku od osam dana razmotri prigovor i, ako nađe da je osnovan, izvršiće odgovarajuću primjenu podataka, o čemu donosi rješenje i obavještava stranke.

Ukoliko prigovor ne usvoji, Komisija donosi rješenje o odbijanju prigovora i dostavlja ga podnosiocu prigovora.

+ **Vidi:**

čl. 11. Zakona - 49/2007-17.

Izdavanje obveznica

Član 25

Za plaćanje naknade Fond za obeštećenje će izdati obveznice koje su nominovane u eurima, u procijenjenom iznosu svih podnijetih zahtjeva bivših vlasnika, s tim da se na ove obveznice neće obračunavati kamata.

Komisija je obavezna da, na zahtjev Fonda za obeštećenje, dostavi izvještaj o procjeni približne vrijednosti imovine čiji se povraćaj traži radi izdavanja obveznica.

Fond za obeštećenje će izdati nove serije obveznica, ukoliko prva serija ne bude dovoljna za namirenje zahtjeva bivših vlasnika.

Konačno rješenje o obeštećenju Komisija dostavlja Fondu za obeštećenje, koji izdaje potvrdu u cilju pribavljanja obveznica iz člana 22 ovog zakona kod Centralne depozitarne agencije.

Obveznice emitovane u skladu sa članom 22 stav 1 alineja 2 ovog zakona mogu se koristiti za kupovinu akcija, udjela i druge imovine Republike Crne Gore i državnih fondova za koje Vlada odredi da se mogu kupovati obveznicama Fonda za obeštećenje, kao i za isplatu poreskih obaveza (prihod Republike) bivših vlasnika, odn. njihovih nasljednika (isključeni su svi drugi sticaoci obveznica od ovog prava).

Rok važenja svih izdatih serija obveznica je deset godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Nakon proteka roka od 36 mjeseci od dana sticanja obveznica, vlasnik obveznica (bivši vlasnik ili kupac obveznica na tržištu) ima pravo da vrati obveznice Fondu za obeštećenje i da zahtijeva da mu se ponovo prizna pravo na obeštećenje u novčanim sredstvima u iznosu vraćenih obveznica, u skladu sa

članom 22 stav 1 alineja 1 ovog zakona.

Poslije isteka roka važenja obveznica iz stava 7 ovog člana, nerealizovane obveznice se povlače i poništavaju.

U roku od 30 dana od dana isteka roka važenja obveznica, Centralna depozitarna agencija dostaviće Fondu za obeštećenje spisak vlasnika obveznica koji nijesu iskoristili pravo kupovine imovine Republike Crne Gore i državnih fondova u datom roku.

Fond za obeštećenje će, na zahtjev vlasnika obveznica, donijeti rješenja kojima im se ponovo priznaje pravo na obeštećenje i to u novčanom iznosu neiskorišćenih obveznica.

Vlasnik obveznice (bivši vlasnik ili kupac obveznica na tržištu) ima pravo da, u roku od šest mjeseci po isteku važenja obveznice, podnese Fondu za obeštećenje zahtjev da mu se iznos, na koji glase obveznice, naknadi u novcu na način utvrđen u članu 22 stav 1 alineja 1 ovog zakona.

+ **Vidi:**

čl. 12. Zakona - 49/2007-17.

Ostala pravila o povraćaju i obeštećenju

Član 26

Bivši vlasnik koji je ostvario pravo na povraćaj oduzetog dužan je da vrati revalorizovanu primljenu naknadu za oduzete stvari ili prava u iznosu utvrđenom rješenjem o povraćaju, u roku od dvije godine od dana pravosnažnosti ovog rješenja.

U slučaju ostvarivanja prava na obeštećenje, utvrđeni iznos obeštećenja umanjuje se za visinu naknade koju je bivši vlasnik primio prilikom oduzimanja stvari ili prava.

Način i postupak revalorizacije iznosa duga, kao i način uplate utvrdiće Ministarstvo finansija.

Bivši vlasnik nema pravo da zahtijeva od obveznika povraćaja naknadu vrijednosti plodova i proizvoda nastalih upotrebom određene stvari, naknadu troškova ni naknadu štete.

+ **Vidi:**

čl. 13. Zakona - 49/2007-17.

+ **Sudska praksa**

Pokretanje postupka

Član 27

Postupak za povraćaj imovinskog prava ili obeštećenje pokreće bivši vlasnik zahtjevom koji podnosi Komisiji, najkasnije u roku od 18 mjeseci od dana obrazovanja Komisije u opštini na čijoj teritoriji se stvar nalazi.

Ukoliko je na istoj stvari postojala susvojina ili zajednička svojina, podnošenjem zahtjeva bilo kog bivšeg vlasnika može se pokrenuti postupak povraćaja ili obeštećenja.

Postupak za povraćaj ili obeštećenje može pokrenuti nadležni državni organ kad utvrdi da je to u javnom interesu.

+ **Sudska praksa**

Komisija za povraćaj i obeštećenje

Član 28

Postupke započete po zahtjevima bivših vlasnika nastaviće komisije za povraćaj i obeštećenje, i to:

1) Komisija za povraćaj i obeštećenje u Podgorici za teritoriju opština: Podgorica, Danilovgrad, Nikšić, Šavnik, Plužine i Cetinje.

2) Komisija za povraćaj i obeštećenje u Baru za teritoriju opština: Budva, Herceg Novi, Tivat, Kotor, Bar i Ulcinj i

3) Komisija za povraćaj i obeštećenje u Bijelom Polju za teritoriju opština: Bijelo Polje, Berane, Kolašin, Andrijevica, Plav, Rožaje, Mojkovac, Pljevlja i Žabljak.

Komisije iz stava 1 ovog člana imaju po tri člana, koje imenuje ministar finansija, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Za predsjednika komisije imenuje se lice koje je diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom i pet godina radnog iskustva, a za članove diplomirani pravnik i jedno lice geodetske ili građevinske i ekonomske struke.

Članovi komisije imaju položaj službenih lica, ovlašćeni su za vođenje postupka i obavljanje drugih radnji u postupku.

Komisija iz stava 1 preuzeće dokumentaciju od glavnih administratora opština sa teritorija opština za koje je formirana u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja o njenom imenovanju sa stanjem na dan stupanja na snagu ovog zakona, uz zapisnik o izvršenoj primopredaji dokumentacije.

Obavljanje stručnih i administrativnih poslova za potrebe komisija iz stava 1 ovog člana obezbijediće Ministarstvo finansija.

Bivši vlasnici u opštinama u kojima nije istekao rok za podnošenje zahtjeva, mogu, do formiranja komisije iz stava 1 ovog člana, zahtjeve podnositi Ministarstvu finansija.

+ **Vidi:**

čl. 14. Zakona - 49/2007-17.

Sadržaj zahtjeva

Član 29

Zahtjev za povraćaj oduzetog ili obeštećenje sadrži:

- podatke o oduzetoj imovini, uključujući adresu i broj lista nepokretnosti, lokaciju i površinu;
- pravni osnov, način i vrijeme podržavljenja;
- pravni osnov zahtjeva za povraćaj ili obeštećenje, uključujući dokaze koji utvrđuju da je lice koje podnosi zahtjev bivši vlasnik u smislu ovog zakona;
- predmet povraćaja ili obeštećenja;
- lične podatke o nasljednicima ili drugim licima koja mogu imati pravo na oduzeta imovinska prava, a koja su poznata licu koje podnosi zahtjev.

Lice koje podnosi zahtjev može priložiti uz zahtjev dokaze za koje smatra da su značajni za postupak.

+ **Sudska praksa**

Sporazumno rješavanje

Član 30

Prije ili poslije podnošenja zahtjeva bivši vlasnik je ovlašćen da obvezniku vraćanja predloži sporazumno rješavanje (poravnanje).

Poravnanje može obuhvatiti sva imovinska prava ili samo neka od njih.

Poravnanje će se obaviti pred Komisijom.

Stranke u postupku

Član 31

Stranke u postupku za povraćaj oduzetog ili obeštećenje su bivši vlasnik, obveznik vraćanja, obveznik obeštećenja, Fond za obeštećenje, kao i drugo pravno ili fizičko lice koje, radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa, ima pravo da učestvuje u postupku.

+ **Vidi:**

[čl. 15. Zakona - 49/2007-17.](#)

+ **Sudska praksa**

Zabilježba "restitucije"

Član 32

Kad Komisija utvrdi da je zahtjev podnesen u skladu sa ovim zakonom obavijestiti, bez odlaganja, područni organ Direkcije za nekretnine radi upisa zabilježbe "restitucije" nepokretnosti čiji se povraćaj traži.

Dejstvo zabilježbe "restitucije" je u tome da se pravosnažno i izvršno rješenje o povraćaju može neposredno izvršiti i protiv svakog docnijeg vlasnika nepokretnosti.

Na predlog bivšeg vlasnika sud može donijeti privremenu mjeru zabrane raspolaganja imovinom, neizgrađenim građevinskim zemljištem, zabranu sječe šuma i korišćenja drvnih sortimenata, ukoliko bivši vlasnik učini vjerovatnim postojanje potraživanja i da postoji opasnost otuđenja imovine ili iz drugih opravdanih razloga, a podnio je zahtjev za povraćaj oduzetih imovinskih prava.

Zabilježba "restitucije" izbrisaće se na predlog sadašnjeg vlasnika nepokretnosti, ako zahtjev za povraćaj bude odbijen.

Ništavi su pravni poslovi zaključeni nakon stupanja na snagu ovog zakona koji za predmet obaveze imaju oduzeta imovinska prava, osim ako su pribavioci tih stvari vlasnici.

+ **Vidi:**

[čl. 16. Zakona - 49/2007-17.](#)

+ **Sudska praksa**

Izjave stranaka

Član 33

Povodom zahtjeva za povraćaj ili obeštećenje sve zainteresovane stranke daju izjavu u roku koji odredi Komisija, o čemu ih je dužna blagovremeno i na pogodan način obavijestiti.

Sve zainteresovane strane imaju pravo da dostave dokaze na saslušanju.

Obveznici vraćanja i treća lica dužni su da bivšim vlasnicima, odnosno njihovim punomoćnicima dozvole uvid u isprave i podatke koji su značajni za utvrđivanje postojanja prava za povraćaj oduzetog i obeštećenje i podnošenje zahtjeva.

Organi koji raspoložu podacima i vode službene evidencije (katastar nepokretnosti, arhiv i sl.) dužni su da hitno odgovore na zahtjev obveznika, bivšeg vlasnika i organa koji vodi postupak.

+ **Vidi:**

[čl. 17. Zakona - 49/2007-17.](#)

Rješenje Komisije

Član 34

U roku od 30 dana od okončanja usmene rasprave Komisija donosi prvostepeno rješenje kojim odlučuje o zahtjevu za povraćaj ili obeštećenje.

Rješenje je u pisanoj formi i sadrži označenje o:

- bivšem vlasniku kome su imovinska prava oduzeta;
- licima koja imaju pravo na povraćaj ili obeštećenje;
- obvezniku povraćaja ili obeštećenja;
- imovinskim pravima koja su oduzeta, kao i osnov, odnosno akt o oduzimanju;
- obimu i vrijednosti imovinskog prava koje se vraća, kao i drugim podacima o tom pravu, sa oznakama identifikacije prema stanju na dan donošenja rješenja;
- visini naknade;
- roku za predaju u državinu stvari koja se vraća ili roku za obeštećenje;
- pravnom obrazloženju odluke u kojem se navode značajne odredbe ovog zakona i drugih propisa.

Ako je bivši vlasnik umro rješenje o povraćaju imovinskih prava ili obeštećenju glasi na njegove neimenovane nasljednike koji su imao prava po ovom zakonu.

U slučaju iz stava 3 ovog člana objekti imovinskih prava se rješenjem povjeravaju na privremeno upravljanje staraocu za posebne slučajeve i preduzimaju se druge mjere za obezbjeđenje zaostavštine u skladu sa zakonom.

U rješenju o vraćanju imovinskih prava Komisija nalaže nadležnim organima izvršenje rješenja, kao i eventualno brisanje tereta i odlučuje o troškovima postupka.

Konačno rješenje dostavlja se po službenoj dužnosti organu koji vodi katastar nepokretnosti.

+ **Vidi:**

čl. 18. Zakona - 49/2007-17.

+ **Sudska praksa**

Dostavljanje rješenja

Član 35

Rješenje o povraćaju imovinskih prava ili obeštećenju dostavlja se strankama u postupku u roku od 15 dana od dana donošenja.

Prvostepeni i drugostepeni organ rješenje dostavlja Državnom tužiocu Republike Crne Gore, u roku od 15 dana od dana donošenja.

Državni tužilac dužan je da podnese tužbu za poništenje rješenja koje je donijeto suprotno propisima.

+ **Vidi:**

čl. 19. Zakona - 49/2007-17.

+ **Sudska praksa**

Žalba na rješenje

Član 36

Stranke mogu uložiti žalbu na rješenje o povraćaju i obeštećenju Komisiji za žalbe u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

+ **Vidi:**

čl. 20. Zakona - 49/2007-17.

Član 36 a

Komisija za žalbe ima tri člana.

Predsjednika i članove Komisije za žalbe imenuje i razrješava Vlada, na predlog Ministarstva finansija.

Komisiju iz stava 2 ovog člana Vlada će imenovati u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Za predsjednika Komisije za žalbe može se imenovati lice koje je diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom i koje ima najmanje pet godina radnog iskustva.

Za člana Komisije za žalbe može se imenovati lice koje je diplomirani pravnik, diplomirani ekonomista, diplomirani inženjer geodezije ili diplomirani građevinski inženjer.

Predsjednik i članovi Komisije za žalbe imenuju se na period od četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja.

Predsjednik i član Komisije za žalbe može se razriješiti prije isteka mandata na lični zahtjev ili ako poslove ne vrši uredno i savjesno.

Način rada Komisije za žalbe uređuje se Poslovníkom koji donosi Komisija.

Protiv odluke Komisije za žalbe stranka može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Komisija iz stava 1 preuzeće dokumentaciju od Ministarstva finansija kao drugostepenog organa u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja o njenom imenovanju sa stanjem na dan stupanja na snagu ovog zakona, uz zapisnik o izvršenoj primopredaji dokumentacije.

+ **Vidi:**

čl. 21. Zakona - 49/2007-17.

Član 36 b

Komisije iz člana 28 donose rješenje nakon pribavljanja saglasnosti Komisije za ujednačavanje postupka.

Komisiju za ujednačavanje postupka imenuje Ministar finansija, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ukoliko Komisija iz stava 2 ovog člana uskrati prethodnu saglasnost na rješenje Komisije iz člana 28 ovog zakona, dužna je da u pisanoj formi obrazloži razloge za uskraćivanje saglasnosti, sa uputstvom za dalje postupanje, po kojem je prvostepena komisija dužna da postupi.

Stručne i administrativne poslove za komisiju iz stava 1 ovog člana obavljaće Ministarstvo finansija.

Komisija iz stava 1 ovog člana ima tri člana od kojih je jedan izvjestilac Komisije.

+ **Vidi:**

čl. 21. Zakona - 49/2007-17.

Izvršenje rješenja

Član 37

Konačno rješenje o vraćanju nepokretnosti izvršava organ uprave nadležan za poslove katastra.

Konačno rješenje o obeštećenju izvršava Fond za obeštećenje.

Konačno rješenje o obeštećenju u akcijama u smislu člana 21 ovog zakona izvršava država Crna

Gora, Fond za razvoj Republike Crne Gore, Republički fond penzijskog i invalidskog osiguranja i Zavod za zapošljavanje, u skladu sa zakonom.

Rješenje iz stava 2 ovog člana u slučajevima iz člana 40 ovog zakona, Fond izvršava na osnovu pravosnažnog rješenja nadležnog suda o raspodjeli naknadno pronađene imovine.

+ **Vidi:**

čl. 22. Zakona - 49/2007-17.

Takse i troškovi postupka

Član 38

Stranke u postupku za povraćaj imovinskih prava ili obeštećenje po ovom zakonu ne plaćaju takse.

O troškovima postupka odlučuje nadležni organ po propisima koji se primjenjuju pred tim organom.

- naslov brisan -

+ **Vidi:**

čl. 23. Zakona - 49/2007-17.

Član 39

- brisan -

+ **Vidi:**

čl. 23. Zakona - 49/2007-17.

+ **Sudska praksa**

Ostavinski postupak

Član 40

Nasljednopravni zahtjev nad imovinom bivšeg vlasnika u slučaju iz člana 34 stava 3 ovog zakona raspraviće se pred nadležnim sudom kao nasljednopravni zahtjevi nad naknadno pronađenom imovinom, u skladu sa odredbama Zakona o vanparničnom postupku.

Imovinska prava bivšeg vlasnika o kojima se odlučuje u postupku iz stava 1 ovog člana prelaze na njegove nasljednike danom pravosnažnosti rješenja o povraćaju imovinskih prava.

Rokovi koji po propisima o nasljeđivanju teku od dana smrti ostavioca, u postupku povraćaja imovinskih prava teku od dana pravosnažnosti rješenja.

Ako se na nasljeđivanje, u skladu sa važećim propisima, primijeni pravo strane države, u obzir se uzimaju i materijalno-pravne odredbe propisane ovim zakonom.

Za raspravljanje zaostavštine po ovom zakonu isključivo je nadležan sud Republike Crne Gore.

+ **Vidi:**

čl. 24. Zakona - 49/2007-17.

+ **Sudska praksa**

Rješavanje o zahtjevima drugih lica

Član 41

U toku postupka zahtjev mogu istaći i lica koja su dužna da trpe povraćaj prava, kao što je pravo na povraćaj isplaćene naknade (regresni zahtjevi) i druga prava propisana ovim zakonom, kao i lica koja imaju neko drugo stvarno ili obligaciono pravo na stvarima ili pravima čiji se povraćaj traži.

- naslov brisan -

+ **Vidi:**

čl. 25. Zakona - 49/2007-17.

Član 42

- brisan -

+ **Vidi:**

čl. 25. Zakona - 49/2007-17.

+ **Sudska praksa**

- naslov brisan -

+ **Vidi:**

čl. 26. Zakona - 49/2007-17.

Član 43

- brisan -

+ **Vidi:**

čl. 26. Zakona - 49/2007-17.

Fond za obeštećenje

Član 44

Radi obezbjeđenja sredstava za obeštećenje, Vlada obrazuje Fond za obeštećenje.

Fond za obeštećenje ima svojstvo pravnog lica.

Sjedište Fonda za obeštećenje je u Podgorici.

Izvori sredstava Fonda za obeštećenje su:

- akcije koje su, po propisima o privatizaciji privrede, opredijeljene za obeštećenje bivših vlasnika;
- obveznice Republike Crne Gore;
- sredstva iz kredita i druga sredstva koja opredijele međunarodne organizacije za ovu namjenu;
- 10% od prodaje državne imovine;
- 10% od prodatih akcija državnih fondova;
- 7% prihoda koncesionih naknada;

- prihodi od prodaje imovine u državnoj svojini koja je prenesena Fondu za obeštećenje, u kom slučaju će Fond za obeštećenje odlučiti da li će prodaja imovine Fonda za obeštećenje biti otvorena samo za vlasnike obveznica izdatih u skladu sa ovim zakonom ili za sva lica;

- ostali izvori.

U periodu od stupanja na snagu ovog zakona do obrazovanja Fonda, sredstava koja se ostvare iz izvora navedenih u stavu 4 ovog člana deponovaće se na poseban račun. Po obrazovanju Fonda ta sredstva biće sredstva Fonda.

Organizacija i način rada Fonda za obeštećenje urediće se propisom Vlade, na predlog Ministarstva finansija, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

+ **Vidi:**

čl. 38. Zakona - 12/2007-104.

Plan evidencije i izvještaji

+ **Vidi:**

čl. 27. Zakona - 49/2007-17.

Član 45

Fond za obeštećenje će, u roku od 60 dana od dana osnivanja, usvojiti plan na osnovu kojeg će se vršiti raspodjela prikupljenih novčanih sredstava i raspoloživih akcija namijenjenih za obeštećenje bivših vlasnika na sve opštine srazmjerno vrijednosti imovine čiji se povraćaj traži.

Fond za obeštećenje vodi evidenciju o donesenim odlukama o isplati novčanih sredstava, izdatim potvrđama za pribavljanje obveznica, o prodatim obveznicama, kao i o izvršenim isplatama.

Fond za obeštećenje će, najmanje jedanput godišnje, Vladi podnositi izvještaj o prikupljenim sredstvima, raspoloživim akcijama i izdatim obveznicama i predlagati izdavanje obveznica saglasno usvojenim zahtjevima.

+ **Vidi:**

čl. 28. Zakona - 49/2007-17.

Član 45 a

O podnijetim zahtjevima i pravosnažnim rješenjima za povraćaj i obeštećenje komisije iz člana 28 ovog zakona vode evidenciju.

Evidencija iz stava 1 ovog člana sadrži podatke: datum prijema zahtjeva, redni broj rješenja, ime i prezime bivšeg vlasnika odnosno nasljednika, vrstu (pokretna, nepokretna) i površinu vraćene imovine, iznos revalorizacije, iznos obeštećenja, vrstu i površinu imovine koja se obeštećuje.

Na osnovu podataka iz evidencije u smislu st. 1 i 2 ovog člana Komisija dostavlja mjesečni izvještaj Ministarstvu finansija.

+ **Vidi:**

čl. 29. Zakona - 49/2007-17.

Ispravku - 60/2007-38.

Član 45 b

Evidencije iz čl. 45 i 45 a ovog zakona vode se u elektronskoj formi.

+ **Vidi:**

čl. 29. Zakona - 49/2007-17.

Podzakonski akti

Član 46

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona kojima se definišu finansijska obeštećenja donijeće se u roku od devet mjeseci, a ostali podzakonski akti, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Pravosnažno okončani postupci

Član 47

Podnošenje zahtjeva i odlučivanje o pitanjima iz ovog zakona dopušteno je bez obzira na to da li je do stupanja na snagu ovog zakona sud ili drugi državni organ pravosnažno već odlučivao o zahtjevu za povraćaj ili obeštećenje, a zahtjevu bivšeg vlasnika nije bilo udovoljeno.

+ Sudska praksa

Prestanak ranijeg zakona

Član 48

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o pravrednoj restituciji ("Službeni list RCG", broj 34/02).

Stupanje na snagu

Član 49

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

OSNOVNI TEKST

Na osnovu člana 88 tačke 2 Ustava Republike Crne Gore donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju

Proglašava se Zakon o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju, koji je donijela Skupština Republike Crne Gore, na prvoj sjednici prvog redovnog zasjedanja u 2004. godini, dana 23. marta 2004. godine.

Broj: 01-458/2

Podgorica, 29. mart 2004. godine

Predsjednik Republike Crne Gore,

Filip Vujanović, s.r.

Zakon o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju

Zakon je objavljen u "Službenom listu RCG", br. 21/2004 od 31.3.2004. godine.

Sadržaj zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi, način i postupak povraćaja prava svojine i drugih imovinskih prava i obeštećenja bivših vlasnika za prava oduzeta u korist opštenarodne, državne, društvene ili zadružne svojine.

Definicije

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- **povraćaj oduzetog** označava vraćanje stvari i prava bivšem vlasniku u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima donijetim u izvršavanju ovog zakona;
- **obeštećenje** označava naknadu bivšim vlasnicima umjesto povraćaja oduzete stvari i prava u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima donijetim u skladu sa ovim zakonom;
- **bivši vlasnik** označava fizičko ili pravno lice koje je bilo vlasnik stvari ili imalac prava u vrijeme kada je ta stvar prešla u opštenarodnu, društvenu, državnu ili zadružnu svojinu i njegovog zakonskog nasljednika ili pravnog sljedbenika;
- **oduzeta imovinska prava** označavaju stvari i prava koja su od bivših vlasnika prešla u opštenarodnu, državnu, društvenu ili zadružnu imovinu, bez pravične ili tržišne naknade;
- **nepokretnosti** označavaju zemljište i zgrade, stanove i poslovne prostorije, kao posebne djelove zgrade;
- **neizgrađeno građevinsko zemljište** označava urbanističke parcele koje nijesu privedene trajnoj namjeni predviđenoj urbanističkim planom;
- **izgrađeno građevinsko zemljište** označava urbanističke parcele ili djelove tih parcela na kojima su izgrađeni objekti u skladu sa planom;
- **vlasnik** je fizičko ili pravno lice koje je steklo pravo svojine u skladu sa zakonom;
- **nekomercijalna pravna lica** označava neprofitna pravna lica.

Pravo na podnošenje zahtjeva za povraćaj ili obeštećenje

Član 3

Bivši vlasnici imaju pravo da zahtijevaju povraćaj ili obeštećenje u skladu sa ovim zakonom, ako su

njihova imovinska prava oduzeta u korist opštenarodne, državne, društvene ili zadružne imovine, bez pravične ili tržišne naknade.

Pravo na obeštećenje imaju i bivši vlasnici koji su svoja oduzeta imovinska prava povratili na osnovu pravnog posla uz naknadu prije stupanja na snagu ovog zakona.

Primjena drugih zakona

Član 4

Na rješavanje pitanja koja su predmet ovog zakona shodno će se primjenjivati odredbe zakona kojim se uređeni svojinskopravni, obligacioni i drugi imovinski odnosi, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

U postupcima za ostvarivanje prava po ovom zakonu primjenjuje se Zakon o opštem upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

± Sudska praksa

Poresko oslobođenje

Član 5

Sticanje prava svojine na nepokretnosti i drugih imovinskih prava, odnosno novčane naknade ostvarene po ovom zakonu, ne podliježe plaćanju poreza.

Bivši vlasnici koji imaju pravo na povraćaj ili obeštećenje

Član 6

Bivši vlasnici - fizička lica imaju pravo na povraćaj ili obeštećenje u skladu sa ovim zakonom.

Na povraćaj ili obeštećenje po odredbama ovog zakona imaju pravo i pravna lica iz člana 8 ovog zakona.

Lica koja nemaju pravo na povraćaj oduzetog ili obeštećenje

Član 7

Bivši vlasnici koji su za oduzeta imovinska prava primili pravičnu ili tržišnu naknadu u novcu ili drugim stvarima ili pravima nemaju pravo na povraćaj ili obeštećenje u skladu sa ovim zakonom.

Pravo iz stava 1 ovog člana nema ni lice kome je stvar ili pravo oduzeto na osnovu pravosnažne krivične presude za krivična djela koja po međunarodnim konvencijama predstavljaju ratni zločin, ako je stvar ili pravo stečeno izvršenjem takvog krivičnog djela.

Bivši vlasnici koji su dobili ili su imali pravo da dobiju naknadu za oduzetu stvar i pravo od druge države nemaju pravo na povraćaj ili obeštećenje, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Bivši vlasnik koji je objekte imovinskih prava prenio u opštenarodnu, državnu, društvenu ili zadružnu svojinu, poklonom ili odricanjem od nasljeđa, nema pravo na povraćaj ili obeštećenje, osim ako dokaže da njegova volja tom prilikom nije slobodno izjavljena.

Nekomercijalna pravna lica

Član 8

Pravo na povraćaj ili obeštećenje, u smislu ovog zakona, imaju zadužbine i druga nekomercijalna pravna lica.

Uslovi, način i postupak povraćaja oduzetih imovinskih prava vjerskim zajednicama urediće se posebnim zakonom.

Obveznici povraćaja

Član 9

Obveznici povraćaja stvari i prava su fizička ili pravna lica u čijoj imovini se nalaze u momentu stupanja na snagu ovog zakona, osim ako su ta lica stekla pravo svojine u skladu sa zakonom.

Obveznici obeštećenja

Član 10

Obveznik obeštećenja bivših vlasnika je Republika Crna Gora, koja će obezbjeđivati sredstva u Fondu za obeštećenje, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

+ Sudska praksa

Povraćaj oduzetog ili obeštećenje

Član 11

Bivši vlasnik ima pravo da zahtijeva povraćaj oduzete stvari i prava, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Bivši vlasnik ima pravo na obeštećenje u slučaju kada oduzete stvari i prava u smislu člana 12 ovog zakona nijesu predmet povraćaja.

Ako je vraćanje oduzete stvari postalo nemoguće usljed dejstva više sile, bivši vlasnik nema pravo na obeštećenje u skladu sa ovim zakonom.

Imovinska prava i stvari koje se ne vraćaju

Član 12

Nijesu predmet povraćaja imovinska prava i stvari:

1) koje su izuzete iz pravnog prometa ili ako se na njima ne može steći pravo svojine (morsko dobro, nacionalni park, posebno zaštićeni rezervat i stanište ugroženih ili zaštićenih vrsta životinja, biljaka i dr.);

2) uništene, nestale ili do te mjere oštećene za koje bi troškovi povraćaja u pređašnje stanje bili veći od vrijednosti stvari;

3) koje služe za obavljanje djelatnosti državnih organa, odnosno organa jedinica lokalne samouprave (poslovne zgrade, poslovne prostorije);

4) koje predstavljaju ugostiteljske objekte kategorisane u prvu i drugu kategoriju od posebnog republičkog značaja;

5) koje služe za reprezentativne potrebe državnih organa, odnosno jedinica lokalne samouprave;

6) koje služe za obavljanje djelatnosti iz oblasti zdravstva, vaspitanja i obrazovanja, kulture i nauke ili drugih javnih službi;

7) koje su sastavni dio, funkcionalno ili faktički, mreža objekata i uređaja javnih preduzeća iz oblasti energetike, telekomunikacija, komunalne infrastrukture (gradska groblja i kapele), saobraćaja (putevi,

ulice, parkovi, spomenici i sl.);

8) građevinsko i gradsko-građevinsko zemljište koje je u skladu sa zakonom i odgovarajućim urbanističkim planom privedeno namjeni;

9) koje bi u slučaju povraćaja prouzrokovale štetu ili troškove koji prevazilaze vrijednost imovine koja je predmet povraćaja;

10) na kojima je fizičko ili pravno lice steklo pravo svojine u skladu sa zakonom;

11) pokretne stvari koje su u skladu sa zakonom proglašene za nacionalno blago;

12) imovina koja je privatizovana u skladu sa zakonom ili imovina koja je u svojini privrednih društava koja su privatizovana u skladu sa zakonom.

Pokretne stvari

Član 13

Oduzete pokretne stvari koje nijesu zakonom proglašene za nacionalno blago vraćaju se bivšem vlasniku.

Nepokretne stvari

Član 14

Nepokretne stvari se vraćaju bivšim vlasnicima, u skladu sa ovim zakonom.

Maslinjaci, šume i šumsko zemljište

Član 15

Oduzeti maslinjaci, šume i šumsko zemljište vraćaju se bivšem vlasniku, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Šume i šumska zemljišta posebnim zakonom proglašene za nacionalni park ili posebno zaštićeni rezervat i stanište ugroženih ili zaštićenih vrsta životinja i biljaka neće se vraćati bivšem vlasniku.

Stambene zgrade, stanovi, poslovne zgrade i poslovne prostorije

Član 16

Stambena zgrada, odnosno stan, poslovna zgrada i poslovna prostorija vraća se bivšem vlasniku, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Ako na nepokretnostima iz stava 1 ovog člana postoji zakupni ili tome srodni odnos, vraćanjem u svojinu bivši vlasnik stupa na mjesto zakupodavca, nakon čega prava i obaveze iz zakupa nastaju između njega i zakupca.

Obveznik obeštećenja je dužan da licima koja su stekla stanarsko pravo u zgradi bivših vlasnika obezbijedi odgovarajući stan u svojini, otkupom pod uslovima pod kojim su otkup izvršili nosioci stanarskog prava na stanovima u društvenoj svojini, u roku od 10 godina od dana stupanja na snagu ovog zakona, pod uslovom da ta lica nemaju drugi stan u svojini.

Bivši vlasnik je dužan da omogući nesmetano vršenje prava na stanu tim licima sve do rješavanja njihovog stambenog pitanja, a obveznik obeštećenja će mu za sve to vrijeme isplaćivati odgovarajuću zakupninu.

Neizgrađeno građevinsko zemljište

Član 17

Neizgrađeno građevinsko zemljište koje je prešlo u društvenu, odnosno državnu svojину (u daljem tekstu: podržavljeno) vraća se bivšem vlasniku, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Podržavljena neizgrađena građevinska zemljišta koja su jedinici lokalne samouprave ili nekom drugom, u skladu sa zakonom, predata radi privođenja namjeni u skladu sa planskim aktom, vraćaju se bivšem vlasniku, na način i po postupku predviđenim Zakonom o eksproprijaciji, osim ako u vrijeme podnošenja zahtjeva za povraćaj vrijednost izvedenih radova prelazi najmanje trećinu vrijednosti od ukupne vrijednosti predviđenih radova.

Izgrađeno građevinsko zemljište

Član 18

Podržavljeno izgrađeno građevinsko zemljište neće biti predmet povraćaja, osim u slučaju kada je na njemu postojao objekat koji se vraća bivšem vlasniku u skladu sa ovim zakonom.

Podržavljeno izgrađeno građevinsko zemljište na kojem se nalazi objekat koji je postojao u vrijeme kada je zemljište oduzeto, ali je od tada značajno dobilo na vrijednosti usljed ulaganja u objekat, predmet je povraćaja samo ako bivši vlasnik plati iznos za koji je vrijednost imovine porasla usljed ulaganja i ukoliko taj objekat nije u svojini fizičkih ili pravnih lica.

Ako bivši vlasnik odbije da plati iznos ulaganja, ima pravo na obeštećenje, a ne na povraćaj.

Trajno pravo korišćenja (pravo korišćenja)

Član 19

Na građevinskom zemljištu u državnoj svojini na kome sadašnji vlasnik objekta, izgrađenog u skladu sa zakonom i važećim urbanističkim planom, ima trajno pravo korišćenja uspostavlja se pravo svojine u njegovu korist, ako on to zahtijeva. U tim slučajevima bivši vlasnik ima pravo na obeštećenje, a ne na povraćaj.

Imalac trajnog prava korišćenja nadoknadiće Fondu za obeštećenje tržišnu vrijednost zemljišta, umanjenu za vrijednost koja je prethodno plaćena za trajno korišćenje zemljišta.

Prava trećih

Član 20

Povraćaj stvari ne utiče na zakupne i njima srodne ugovorne odnose koji su nastali pravnim poslovima uz naknadu, ako pravnim poslom ili zakonom nije drukčije određeno.

Izuzetno od stava 1 ovog člana zakupni i njima srodni odnosi, čije je trajanje utvrđeno ili ugovoreno za period duži od pet godina, traju najviše pet godina od dana konačnosti rješenja o povraćaju prava svojine, osim ako bivši vlasnik i zakupac drukčije ne ugovore.

Hipoteka i drugi tereti koji su nastali nakon prelaska nepokretnosti u državnu-društvenu svojinu do stupanja na snagu ovog zakona gase se danom pravosnažnosti rješenja o vraćanju nepokretnosti.

Potraživanja koja su bila obezbijedena teretima iz stava 3 ovog člana namiriće se iz preostale imovinske mase dužnika, a ukoliko ta imovinska masa ne bude dovoljna za namirenje potraživanja, za nedostajući iznos garantovaće Fond za obeštećenje.

Fond za obeštećenje ima pravo regresa prema dužniku za iznose koji su isplaćeni iz imovine Fonda za

obeštećenje.

Stvarne službenosti ne prestaju povraćajem oduzete nepokretnosti.

Vlasnik poslužnog dobra može zahtijevati da prestane pravo stvarne službenosti kada ona postane nepotrebna za korišćenje povlasnog dobra ili kad prestane drugi razlog zbog koga je ona zasnovana.

Po uspostavljanju prava svojine, lične službenosti prestaju, osim ako su ustanovljene ili utvrđene sudskom odlukom ili poravnanjem zaključenim pred sudom, bez obzira na to da li su upisane u nekom od javnih registara.

Lična službenost će prestati i ako je stečena na osnovu besteretnog pravnog posla sa licem koje je smatrano vlasnikom stvari.

Preduzeća

Član 21

Bivši vlasnici oduzetih preduzeća imaju pravo na povraćaj akcija tih preduzeća, ako se u njima još uvijek nalazi imovina podržavljenog preduzeća.

Ako, u skladu sa ovim zakonom, povraćaj nije moguć zbog zaštite prava vlasnika, bivši vlasnik ima pravo na obeštećenje.

Obeštećenje

Član 22

Bivši vlasnik koji nema pravo na povraćaj oduzetih imovinskih prava u skladu sa ovim zakonom može ostvariti pravo na obeštećenje:

- novčanim sredstvima koja se plaćaju iz Fonda za obeštećenje podnosiocima zahtjeva, proporcionalno iznosima zahtjeva u odnosu na ukupna potraživanja prema Fondu za obeštećenje, 30 dana nakon isteka roka za podnošenje zahtjeva i, nakon toga, svakih šest mjeseci, prema raspoloživosti sredstava u Fondu za obeštećenje, do njihove konačne isplate; ili

- obveznicama, u skladu sa ovim zakonom.

Fond za obeštećenje može, ukoliko je to moguće, ponuditi pokretne ili nepokretne stvari u svojini Fonda za obeštećenje bivšim vlasnicima, kao naknadu za oduzeta imovinska prava.

Utvrđivanje vrijednosti oduzetih stvari

Član 23

Vrijednost oduzetih stvari ili prava utvrđuje se prema cijenama u vrijeme donošenja odluke o obeštećenju, a prema stanju stvari ili prava u momentu oduzimanja.

Procjena vrijednosti oduzetih stvari ili prava vrši se shodno propisima koji se primjenjuju na procjenu kapitala i prema Zakonu o eksproprijaciji ("Službeni list RCG", br. 55/00).

Ministarstvo finansija će propisati metodologiju za utvrđivanje vrijednosti oduzetih stvari ili prava.

Prigovor na procjenu vrijednosti

Član 24

Podnosilac zahtjeva može na visinu procijenjene imovine podnijeti prigovor Komisiji za povraćaj i obeštećenje (u daljem tekstu: Komisija) u roku od osam dana od dana dostavljanja zapisnika.

Komisija je dužna da u roku od osam dana razmotri prigovor i, ako nađe da je osnovan, izvršiće odgovarajuću primjenu podataka, o čemu donosi rješenje i obavještava stranke.

Ukoliko prigovor ne usvoji, Komisija donosi rješenje o odbijanju prigovora i dostavlja ga podnosiocu prigovora.

Izdavanje obveznica

Član 25

Za plaćanje naknade Fond za obeštećenje će izdati obveznice koje su nominovane u eurima, u procijenjenom iznosu svih podnijetih zahtjeva bivših vlasnika, u roku od 90 dana od dana osnivanja Fonda za obeštećenje, s tim da se na ove obveznice neće obračunavati kamata.

Komisija je obavezna da, na zahtjev Fonda za obeštećenje, dostavi izvještaj o procjeni približne vrijednosti imovine čiji se povraćaj traži radi izdavanja obveznica.

Fond za obeštećenje će izdati nove serije obveznica, ukoliko prva serija ne bude dovoljna za namirenje zahtjeva bivših vlasnika.

Ukoliko je zahtjev bivšeg vlasnika za naknadu osnovan, Komisija će, na zahtjev bivšeg vlasnika, donijeti rješenje o obeštećenju u obliku obveznica, koje bivši vlasnik dostavlja Fondu za obeštećenje radi dobijanja potvrde u cilju pribavljanja obveznica kod Centralne depozitarne agencije.

U vrijednosti obveznica, navedenih u rješenju o obeštećenju, Fond za obeštećenje istovremeno umanjuje obavezu prema bivšem vlasniku.

Vlasnik obveznica može ih prodati ili upotrijebiti za kupovinu akcija, udjela i druge imovine Republike Crne Gore i državnih fondova, saglasno propisima o privatizaciji.

Rok važenja svih izdatih serija obveznica je tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Nakon proteka roka od 18 mjeseci od dana sticanja obveznica, vlasnik obveznica (bivši vlasnik ili kupac obveznica na tržištu) ima pravo da vrati obveznice Fondu za obeštećenje i da zahtijeva da mu se ponovo prizna pravo na obeštećenje u novčanim sredstvima u iznosu vraćenih obveznica, u skladu sa članom 22 stav 1 alineja 1 ovog zakona.

Poslije isteka roka važenja obveznica, predviđenog odlukom o emisiji obveznica, nerealizovane obveznice se povlače i poništavaju.

U roku od 30 dana od dana isteka roka važenja obveznica, Centralna depozitarna agencija dostaviće Fondu za obeštećenje spisak vlasnika obveznica koji nijesu iskoristili pravo kupovine imovine Republike Crne Gore i državnih fondova u datom roku.

Fond za obeštećenje će, na zahtjev vlasnika obveznica, donijeti rješenja kojima im se ponovo priznaje pravo na obeštećenje i to u novčanom iznosu neiskorišćenih obveznica.

Vlasnik obveznice (bivši vlasnik ili kupac obveznica na tržištu) ima pravo da, u roku od šest mjeseci po isteku važenja obveznice, podnese Fondu za obeštećenje zahtjev da mu se iznos, na koji glase obveznice, naknadi u novcu na način utvrđen u članu 22 stav 1 alineja 1 ovog zakona.

Bliži način izdavanja obveznica i postupak ostvarivanja prava na refundaciju propisaće Vlada Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) shodno principima koji važe za kupovinu akcija starom deviznom štednjom građana.

Ostala pravila o povraćaju i obeštećenju

Član 26

Bivši vlasnik koji je ostvario pravo na povraćaj oduzetog dužan je da vrati revalorizovanu primljenu naknadu za oduzete stvari ili prava u iznosu utvrđenom rješenjem o povraćaju, u roku od dvije godine od

dana pravosnažnosti ovog rješenja.

U slučaju ostvarivanja prava na povraćaj, iznos obeštećenja utvrđen rješenjem o povraćaju umanjuje se za visinu naknade koju je bivši vlasnik primio prilikom oduzimanja stvari ili prava.

Način i postupak revalorizacije iznosa duga, kao i način uplate utvrdiće Ministarstvo finansija.

Bivši vlasnik nema pravo da zahtijeva od obveznika povraćaja naknadu vrijednosti plodova i proizvoda nastalih upotrebom određene stvari, naknadu troškova ni naknadu štete.

Pokretanje postupka

Član 27

Postupak za povraćaj imovinskog prava ili obeštećenje pokreće bivši vlasnik zahtjevom koji podnosi Komisiji, najkasnije u roku od 18 mjeseci od dana obrazovanja Komisije u opštini na čijoj teritoriji se stvar nalazi.

Ukoliko je na istoj stvari postojala susvojina ili zajednička svojina, podnošenjem zahtjeva bilo kog bivšeg vlasnika može se pokrenuti postupak povraćaja ili obeštećenja.

Postupak za povraćaj ili obeštećenje može pokrenuti nadležni državni organ kad utvrdi da je to u javnom interesu.

Komisija za povraćaj i obeštećenje

Član 28

Skupština opštine obrazovaće Komisiju i imenovati njene članove u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Komisija ima pet članova i to:

- diplomiranog pravnika sa položenim pravosudnim ispitom (predsjednik Komisije);
- predstavnika područnog organa Direkcije za nekretnine;
- predstavnika organa lokalne uprave nadležnog za poslove finansija;
- predstavnika građana kojeg predlažu udruženja za zaštitu privatne svojine, a koji ne može biti imalac prava po ovom zakonu, niti njegov nasljednik;
- odbornika skupštine opštine.

Članovi Komisije imaju položaj službenih lica i ovlašćeni su za vođenje postupka i obavljanje drugih radnji u postupku.

Skupština opštine može obrazovati više komisija.

Radi ekonomičnosti ili iz drugih razloga može se za više opština obrazovati zajednička Komisija.

Sadržaj zahtjeva

Član 29

Zahtjev za povraćaj oduzetog ili obeštećenje sadrži:

- podatke o oduzetoj imovini, uključujući adresu i broj lista nepokretnosti, lokaciju i površinu;
- pravni osnov, način i vrijeme podržavljenja;
- pravni osnov zahtjeva za povraćaj ili obeštećenje, uključujući dokaze koji utvrđuju da je lice koje podnosi zahtjev bivši vlasnik u smislu ovog zakona;

- predmet povraćaja ili obeštećenja;
- lične podatke o nasljednicima ili drugim licima koja mogu imati pravo na oduzeta imovinska prava, a koja su poznata licu koje podnosi zahtjev.

Lice koje podnosi zahtjev može priložiti uz zahtjev dokaze za koje smatra da su značajni za postupak.

Sporazumno rješavanje

Član 30

Prije ili poslije podnošenja zahtjeva bivši vlasnik je ovlašćen da obvezniku vraćanja predloži sporazumno rješavanje (poravnanje).

Poravnanje može obuhvatiti sva imovinska prava ili samo neka od njih.

Poravnanje će se obaviti pred Komisijom.

Stranke u postupku

Član 31

Stranke u postupku za povraćaj oduzetog ili obeštećenje su bivši vlasnik, obveznik vraćanja, kao i drugo pravno ili fizičko lice koje, radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa, ima pravo da učestvuje u postupku.

U pogledu pravnog sljedbeništva dovoljno je da se ono iskaže vjerovatnim.

+ Sudska praksa

Zabilježba "restitucije"

Član 32

Kad Komisija utvrdi da je zahtjev podnesen u skladu sa ovim zakonom obavijestiće, bez odlaganja, područni organ Direkcije za nekretnine radi upisa zabilježbe "restitucije" nepokretnosti čiji se povraćaj traži.

Dejstvo zabilježbe "restitucije" je u tome da se pravosnažno i izvršno rješenje o povraćaju može neposredno izvršiti i protiv svakog docnijeg vlasnika nepokretnosti.

Na predlog bivšeg vlasnika sud može donijeti privremenu mjeru zabrane raspolaganja imovinom, neizgrađenim građevinskim zemljištem, zabranu sječe šuma i korišćenja drvnih sortimenata, ukoliko bivši vlasnik učini vjerovatnim da postoji opasnost otuđenja imovine ili iz drugih opravdanih razloga, a podnio je zahtjev za povraćaj oduzetih imovinskih prava.

Zabilježba "restitucije" izbrisaće se na predlog sadašnjeg vlasnika nepokretnosti, ako zahtjev za povraćaj bude odbijen.

Ništavi su pravni poslovi zaključeni nakon stupanja na snagu ovog zakona koji za predmet obaveze imaju oduzete pokretne stvari, osim ako su pribavioci tih stvari vlasnici.

+ Sudska praksa

Izjave stranaka

Član 33

U roku od 30 dana od prihvatanja zahtjeva za povraćaj ili obeštećenje, Komisija će obavijestiti sve zainteresovane strane o datumu davanja izjave povodom zahtjeva.

Izjava će se dati najkasnije 90 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

Sve zainteresovane strane imaju pravo da dostave dokaze na saslušanju.

Obveznici vraćanja i treća lica dužni su da bivšim vlasnicima, odnosno njihovim punomoćnicima dozvole uvid u isprave i podatke koji su značajni za utvrđivanje postojanja prava za povraćaj oduzetog i obeštećenje i podnošenje zahtjeva.

Organi koji raspolažu podacima i vode službene evidencije (katastar nepokretnosti, arhiv i sl.) dužni su da hitno odgovore na zahtjev obveznika, bivšeg vlasnika i organa koji vodi postupak.

Rješenje Komisije

Član 34

U roku od 30 dana od saslušanja Komisija donosi prvostepeno rješenje kojim odlučuje o zahtjevu za povraćaj ili obeštećenje.

Rješenje je u pisanoj formi i sadrži označenje o:

- bivšem vlasniku kome su imovinska prava oduzeta;
- licima koja imaju pravo na povraćaj ili obeštećenje;
- obvezniku povraćaja ili obeštećenja;
- imovinskim pravima koja su oduzeta, kao i osnov, odnosno akt o oduzimanju;
- obimu i vrijednosti imovinskog prava koje se vraća, kao i drugim podacima o tom pravu, sa oznakama identifikacije prema stanju na dan donošenja rješenja;
- načinu, odnosno obliku i visini naknade;
- roku za predaju u državinu stvari koja se vraća ili roku za obeštećenje;
- pravnom obrazloženju odluke u kojem se navode značajne odredbe ovog zakona i drugih propisa.

Ako je bivši vlasnik umro, a njegovi nasljednici nijesu utvrđeni, rješenje o povraćaju imovinskih prava ili obeštećenju glasi na njegove neimenovane nasljednike koji su imao prava po ovom zakonu.

U slučaju iz stava 3 ovog člana objekti imovinskih prava se rješenjem povjeravaju na privremeno upravljanje staraocu za posebne slučajeve i preduzimaju se druge mjere za obezbjeđenje zaostavštine u skladu sa zakonom.

U rješenju o vraćanju imovinskih prava Komisija nalaže nadležnim organima izvršenje rješenja, kao i eventualno brisanje tereta i odlučuje o troškovima postupka.

Konačno rješenje dostavlja se po službenoj dužnosti organu koji vodi katastar nepokretnosti.

Dostavljanje rješenja

Član 35

Rješenje o vraćanju imovinskih prava ili obeštećenju donosi se i dostavlja bivšem vlasniku najkasnije u roku od šest mjeseci od dana osnivanja Fonda za obeštećenje.

O zahtjevima podnijetim po isteku roka iz stava 1 ovog člana, rješenje o vraćanju imovinskih prava ili obeštećenju donijet će se u roku od šest mjeseci od dana podnošenja uredno sastavljenog zahtjeva.

Prvostepeni i drugostepeni organ rješenje dostavlja Državnom tužiocu Republike Crne Gore, u roku od 15 dana od dana donošenja.

Državni tužilac dužan je da podnese tužbu za poništenje rješenja koje je donijeto suprotno propisima.

+ Sudska praksa

Žalba na rješenje

Član 36

Zainteresovana strana može uložiti žalbu na rješenje o povraćaju ili obeštećenju Ministarstvu finansija u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Izvršenje rješenja

Član 37

Konačno rješenje o vraćanju imovinskih prava i obeštećenju izvršavaju:

- područni organi određeni zakonom za vođenje evidencije o nepokretnostima i prava na njima, kada se radi o upisu prava svojine na nepokretnosti;
- Fond za razvoj Republike Crne Gore, Republički fond penzijskog i invalidskog osiguranja i Zavod za zapošljavanje, kada se radi o obeštećenju u akcijama;
- Fond za obeštećenje kada se radi o naknadi u obveznicama i novčanoj naknadi.

Prinudno izvršenje rješenja koja nijesu dobrovoljno izvršena sprovodi se po odredbama Zakona o opštem upravnom postupku (nenovčane obaveze), odnosno Zakona o izvršnom postupku (novčane obaveze).

Takse i troškovi postupka

Član 38

Stranke u postupku za povraćaj imovinskih prava ili obeštećenje po ovom zakonu ne plaćaju takse.

O troškovima postupka odlučuje nadležni organ po propisima koji se primjenjuju pred tim organom.

Sporne činjenice

Član 39

Ako su sporne činjenice od kojih zavisi da li se podnosilac zahtjeva može smatrati nasljednikom bivšeg vlasnika ili su sporne druge činjenice od kojih zavisi pravo na vraćanje oduzete stvari ili prava, a postoje smetnje da se o tome odluči kao o prethodnom pitanju, Komisija može uputiti zainteresovana lica da pokrenu postupak pred nadležnim sudom.

Ostavinski postupak

Član 40

Nasljednopravni zahtjev podnjet pred nadležnim sudom shodno članu 39 ovog zakona raspraviće se kao naknadno pronađena imovina, u skladu sa odredbama Zakona o vanparničnom postupku.

Imovinska prava bivšeg vlasnika o kojima se odlučuje u postupku iz stava 1 ovog člana prelaze na njegove nasljednike danom pravosnažnosti rješenja o povraćaju imovinskih prava.

Rokovi koji po propisima o nasljeđivanju teku od dana smrti ostavioca, u postupku povraćaja imovinskih prava teku od dana pravosnažnosti rješenja.

Ako se na nasljeđivanje, u skladu sa važećim propisima, primijeni pravo strane države, u obzir se uzimaju i materijalno-pravne odredbe propisane ovim zakonom.

Za raspravljanje zaostavštine po ovom zakonu isključivo je nadležan sud Republike Crne Gore.

Rješavanje o zahtjevima drugih lica

Član 41

U toku postupka zahtjev mogu istaći i lica koja su dužna da trpe povraćaj prava, kao što je pravo na povraćaj isplaćene naknade (regresni zahtjevi) i druga prava propisana ovim zakonom, kao i lica koja imaju neko drugo stvarno ili obligaciono pravo na stvarima ili pravima čiji se povraćaj traži.

Konfiskacija

Član 42

Komisija neće pristupiti rješavanju o zahtjevu za povraćaj stvari ili prava koja su u opštenarodnu, državnu, društvenu ili zadružnu imovinu prešla konfiskacijom, ako odluka o konfiskaciji nije ukinuta u obnovljenom postupku.

Eventualni zahtjevi

Član 43

Zahtjev za povraćaj može biti postavljen tako da nadležni organ usvoji zahtjev za obeštećenje, ako ne usvoji zahtjev za povraćaj oduzetog.

Fond za obeštećenje

Član 44

Radi obezbjeđenja sredstava za obeštećenje, Vlada obrazuje Fond za obeštećenje.

Fond za obeštećenje ima svojstvo pravnog lica.

Sjedište Fonda za obeštećenje je u Podgorici.

Izvori sredstava Fonda za obeštećenje su:

- akcije koje su, po propisima o privatizaciji privrede, opredijeljene za obeštećenje bivših vlasnika;
- obveznice Republike Crne Gore;
- namjenska sredstva iz budžeta Republike Crne Gore koja se svake godine utvrđuju zakonom;
- sredstva iz kredita i druga sredstva koja opredijele međunarodne organizacije za ovu namjenu;
- 10% od prodaje državne imovine;
- 10% od prodatih akcija državnih fondova;
- 7% prihoda koncesionih naknada;
- prihodi ostvareni po osnovu naplate revalorizovanog iznosa koji plaćaju bivši vlasnici na osnovu odredaba iz ovog zakona;
- prihodi od prodaje imovine u državnoj svojini koja je prenesena Fondu za obeštećenje, u kom slučaju će Fond za obeštećenje odlučiti da li će prodaja imovine Fonda za obeštećenje biti otvorena samo za vlasnike obveznica izdatih u skladu sa ovim zakonom ili za sva lica;
- ostali izvori.

U periodu od stupanja na snagu ovog zakona do obrazovanja Fonda, sredstava koja se ostvare iz

izvora navedenih u stavu 4 ovog člana deponovaće se na poseban račun. Po obrazovanju Fonda ta sredstva biće sredstva Fonda.

Organizacija i način rada Fonda za obeštećenje urediće se propisom Vlade, na predlog Ministarstva finansija, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Plan i izvještaji Fonda

Član 45

Fond za obeštećenje će, u roku od 60 dana od dana osnivanja, usvojiti plan na osnovu kojeg će se vršiti raspodjela prikupljenih novčanih sredstava i raspoloživih akcija namijenjenih za obeštećenje bivših vlasnika na sve opštine srazmjerno vrijednosti imovine čiji se povraćaj traži.

Fond za obeštećenje će, najmanje jedanput godišnje, Vladi podnositi izvještaj o prikupljenim sredstvima, raspoloživim akcijama i izdatim obveznicama i predlagati izdavanje obveznica saglasno usvojenim zahtjevima.

Podzakonski akti

Član 46

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona kojima se definišu finansijska obeštećenja donijeće se u roku od devet mjeseci, a ostali podzakonski akti, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Pravosnažno okončani postupci

Član 47

Podnošenje zahtjeva i odlučivanje o pitanjima iz ovog zakona dopušteno je bez obzira na to da li je do stupanja na snagu ovog zakona sud ili drugi državni organ pravosnažno već odlučivao o zahtjevu za povraćaj ili obeštećenje, a zahtjevu bivšeg vlasnika nije bilo udovoljeno.

Prestanak ranijeg zakona

Član 48

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o pravrednoj restituciji ("Službeni list RCG", broj 34/02).

Stupanje na snagu

Član 49

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

IZMENE

Na osnovu člana 88 tačke 2 Ustava Republike Crne Gore donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju, koji je donijela Ustavotvorna skupština Republike Crne Gore, na drugoj sjednici prvog redovnog zasjedanja u 2007. godini, dana 25. jula 2007. godine.

Broj: 01-974/2

Podgorica, 02. avgust 2007. godine

Predsjednik Republike Crne Gore,

Filip Vujanović, s.r.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju

Zakon je objavljen u "Službenom listu RCG", br. 49/2007 od 10.8.2007. godine.

Član 1

U Zakonu o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju ("Službeni list RCG", broj 21/04) u članu 3 u stavu 1 riječi: "bez pravične ili tržišne naknade", zamjenjuju se riječima: "osim u slučajevima iz člana 7 ovog zakona".

Član 2

Član 4 stav 1 mijenja se i glasi:

"Na rješavanje pitanja koja su predmet ovog zakona shodno će se primjenjivati odredbe zakona kojima se uređuju svojinsko-pravni odnosi, obligacioni odnosi, nasljeđivanje, izvršni postupak i drugi zakoni, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom."

Član 3

U članu 7 stav 1 mijenja se i glasi:

"Bivši vlasnici kojima je za oduzeta imovinska prava određena naknada u novcu ili drugim stvarima ili pravima nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o eksproprijaciji ("Službeni

list SFRJ", broj 5/68) nemaju pravo na povraćaj ili obeštećenje u skladu sa ovim zakonom."

Stav 4 mijenja se i glasi:

"Bivši vlasnik koji je imovinska prava prenio u opštenarodnu, državnu, društvenu ili zadružnu svojину pravnim poslom ili jednostranim aktom, nema pravo na povraćaj ili obeštećenje."

Član 4

Poslije člana 8 dodaju se dva nova člana, koji glase:

"Član 8a

Crkve i vjerske zajednice mogu podnijeti prijavu radi evidentiranja imovine koja im je na teritoriji Republike Crne Gore oduzeta u korist opštenarodne, državne, društvene ili zadružne svojine bez pravične ili tržišne nadoknade.

Prijava iz stava 1 ovog člana sa dokazima (kopije) od značaja za identifikaciju bivših vlasnika ili njegovih sljedbenika, oduzete imovine i osnova oduzimanja, podnosi se Ministarstvu finansija u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prijava iz stava 2 ovog člana ne predstavlja zahtjev za ostvarivanje prava na osnovu kojeg može da se izvrši povraćaj oduzete imovine ili obeštećenje.

Član 8b

Pravo na povraćaj i obeštećenje imaju i lica, odnosno njihovi zakonski nasljednici kojima je imovina oduzeta na osnovu Zakona o krivičnim djelima protiv naroda i države ("Sl. list FNRJ", broj 59/46), Zakona o konfiskaciji i izvršenju konfiskacije ("Sl. list DFJ", br. 40/45 i 70/45) i Zakona o potvrdi i izmjenama i dopunama Zakona o konfiskaciji i izvršenju konfiskacije ("Sl. list FNRJ", broj 61/46), čije oduzimanje je bilo posljedica političkih i ideoloških razloga."

Član 5

U članu 11 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

"U slučajevima iz stava 2 ovog člana zahtjev bivšeg vlasnika za povraćaj smatra se kao zahtjev za obeštećenje."

Član 6

U članu 12 u stavu 1 tačka 1 riječi: "(morsko dobro, nacionalni park, posebno zaštićeni rezervat i stanište ugroženih ili zaštićenih vrsta životinja, biljaka i dr.)" brišu se.

Član 7

U članu 15 stav 2 briše se.

Član 8

Član 18 mijenja se i glasi:

"Podržavljeno izgrađeno građevinsko zemljište neće biti predmet povraćaja, osim u slučaju kada je na njemu postojao objekat koji se vraća bivšem vlasniku u skladu sa ovim zakonom.

Podržavljeno izgrađeno građevinsko zemljište na kojem se nalazi objekat koji je postojao u vrijeme kada je zemljište oduzeto, ali je od tada značajno dobilo na vrijednosti usljed ulaganja u objekat, predmet je povraćaja samo ako bivši vlasnik plati iznos za koji je vrijednost imovine porasla usljed ulaganja i ukoliko taj objekat nije u svojini fizičkih ili pravnih lica, čiji osnivač nije država.

Iznos iz stava 2 ovog člana bivši vlasnik uplaćuje Fondu za obeštećenje.

Ako bivši vlasnik odbije da plati iznos ulaganja iz stava 2 ovog člana, postaje suvlasnik u visini svog udjela u vrijednosti nepokretnosti.

Bivši vlasnik koji nema pravo na povraćaj u slučajevima iz stava 2 ovog člana, ima pravo na obeštećenje."

Član 9

Član 22 mijenja se i glasi:

"Bivši vlasnik koji nema pravo na povraćaj oduzetih imovinskih prava u skladu sa ovim zakonom može ostvariti pravo na obeštećenje:

- novčanim sredstvima koja se plaćaju iz Fonda za obeštećenje podnosiocima zahtjeva, proporcionalno iznosima zahtjeva u odnosu na ukupna potraživanja prema Fondu za obeštećenje;

- obveznicama, u skladu sa ovim zakonom.

Iznos ukupnog obeštećenja, koji se isplaćuje bivšim vlasnicima godišnje, ne može biti veći od 0,5% domaćeg bruto proizvoda (DBP) iz prethodne godine za koju je on zvanično poznat prema podacima nadležne institucije za statistiku.

Ukupan iznos obeštećenja po ovom zakonu ne može preći 10% DBP-a za period primjene ovog zakona.

Obeštećenje iz stava 1 alineja 1 ovog člana isplaćuje se podnosiocima zahtjeva u jednogodišnjim ratama, čija se isplata vrši 15. jula svake godine po konačnim rješenjima dostavljenim Fondu za obeštećenje do 31. decembra prethodne godine, prema raspoloživosti sredstava u Fondu za obeštećenje, do njihove konačne isplate.

Dinamiku isplate obeštećenja iz stava 4 ovog člana utvrdiće Vlada Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Fond za obeštećenje može, ukoliko je to moguće, ponuditi pokretne ili nepokretne stvari u svojini Fonda za obeštećenje bivšim vlasnicima, kao naknadu za oduzeta imovinska prava.

Fond za obeštećenje može bivšim vlasnicima ponuditi i otkup duga po osnovu obeštećenja pod uslovima koje utvrdi Vlada."

Član 10

U članu 23 stav 1 mijenja se i glasi:

"Vrijednost oduzetih stvari ili prava utvrđuje se prema stanju imovine u momentu oduzimanja, a saglasno Uredbi o procjeni vrijednosti i utvrđivanju naknade za oduzetu imovinu."

St. 2 i 3 brišu se.

Član 11

U članu 24 u stavu 1 riječi: "Podnosilac zahtjeva može" zamjenjuju se riječima: "Stranke u postupku mogu".

Član 12

Član 25 mijenja se i glasi:

"Za plaćanje naknade Fond za obeštećenje će izdati obveznice koje su nominovane u eurima, u procijenjenom iznosu svih podnijetih zahtjeva bivših vlasnika, s tim da se na ove obveznice neće obračunavati kamata.

Komisija je obavezna da, na zahtjev Fonda za obeštećenje, dostavi izvještaj o procjeni približne vrijednosti imovine čiji se povraćaj traži radi izdavanja obveznica.

Fond za obeštećenje će izdati nove serije obveznica, ukoliko prva serija ne bude dovoljna za namirenje zahtjeva bivših vlasnika.

Konačno rješenje o obeštećenju Komisija dostavlja Fondu za obeštećenje, koji izdaje potvrdu u cilju pribavljanja obveznica iz člana 22 ovog zakona kod Centralne depozitarne agencije.

Obveznice emitovane u skladu sa članom 22 stav 1 alineja 2 ovog zakona mogu se koristiti za kupovinu akcija, udjela i druge imovine Republike Crne Gore i državnih fondova za koje Vlada odredi da se mogu kupovati obveznicama Fonda za obeštećenje, kao i za isplatu poreskih obaveza (prihod Republike) bivših vlasnika, odn. njihovih nasljednika (isključeni su svi drugi sticaooci obveznica od ovog prava).

Rok važenja svih izdatih serija obveznica je deset godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Nakon proteka roka od 36 mjeseci od dana sticanja obveznica, vlasnik obveznica (bivši vlasnik ili kupac obveznica na tržištu) ima pravo da vrati obveznice Fondu za obeštećenje i da zahtijeva da mu se ponovo prizna pravo na obeštećenje u novčanim sredstvima u iznosu vraćenih obveznica, u skladu sa članom 22 stav 1 alineja 1 ovog zakona.

Poslije isteka roka važenja obveznica iz stava 7 ovog člana, nerealizovane obveznice se povlače i poništavaju.

U roku od 30 dana od dana isteka roka važenja obveznica, Centralna depozitarna agencija dostaviće Fondu za obeštećenje spisak vlasnika obveznica koji nijesu iskoristili pravo kupovine imovine Republike Crne Gore i državnih fondova u datom roku.

Fond za obeštećenje će, na zahtjev vlasnika obveznica, donijeti rješenja kojima im se ponovo priznaje pravo na obeštećenje i to u novčanom iznosu neiskorišćenih obveznica.

Vlasnik obveznice (bivši vlasnik ili kupac obveznica na tržištu) ima pravo da, u roku od šest mjeseci po isteku važenja obveznice, podnese Fondu za obeštećenje zahtjev da mu se iznos, na koji glase obveznice, naknadi u novcu na način utvrđen u članu 22 stav 1 alineja 1 ovog zakona."

Član 13

U članu 26 stav 2 mijenja se i glasi:

"U slučaju ostvarivanja prava na obeštećenje, utvrđeni iznos obeštećenja umanjuje se za visinu naknade koju je bivši vlasnik primio prilikom oduzimanja stvari ili prava."

Član 14

Član 28 mijenja se i glasi:

"Postupke započete po zahtjevima bivših vlasnika nastaviće komisije za povraćaj i obeštećenje, i to:

1) Komisija za povraćaj i obeštećenje u Podgorici za teritoriju opština: Podgorica, Danilovgrad, Nikšić, Šavnik, Plužine i Cetinje.

2) Komisija za povraćaj i obeštećenje u Baru za teritoriju opština: Budva, Herceg Novi, Tivat, Kotor, Bar i Ulcinj i

3) Komisija za povraćaj i obeštećenje u Bijelom Polju za teritoriju opština: Bijelo Polje, Berane, Kolašin, Andrijevica, Plav, Rožaje, Mojkovac, Pljevlja i Žabljak.

Komisije iz stava 1 ovog člana imaju po tri člana, koje imenuje ministar finansija, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Za predsjednika komisije imenuje se lice koje je diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom i pet godina radnog iskustva, a za članove diplomirani pravnik i jedno lice geodetske ili građevinske i ekonomske struke.

Članovi komisije imaju položaj službenih lica, ovlašćeni su za vođenje postupka i obavljanje drugih radnji u postupku.

Komisija iz stava 1 preuzeće dokumentaciju od glavnih administratora opština sa teritorija opština za koje je formirana u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja o njenom imenovanju sa stanjem na dan stupanja na snagu ovog zakona, uz zapisnik o izvršenoj primopredaji dokumentacije.

Obavljanje stručnih i administrativnih poslova za potrebe komisija iz stava 1 ovog člana obezbijediće Ministarstvo finansija.

Bivši vlasnici u opštinama u kojima nije istekao rok za podnošenje zahtjeva, mogu, do formiranja komisije iz stava 1 ovog člana, zahtjeve podnositi Ministarstvu finansija."

Član 15

Član 31 mijenja se i glasi:

"Stranke u postupku za povraćaj oduzetog ili obeštećenje su bivši vlasnik, obveznik vraćanja, obveznik obeštećenja, Fond za obeštećenje, kao i drugo pravno ili fizičko lice koje, radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa, ima pravo da učestvuje u postupku."

Član 16

U članu 32 u stavu 3 poslije riječi vjerovatnim dodaju se riječi "postojanje potraživanja i".

U stavu 5 riječi: "oduzete pokretne stvari" zamjenjuju se riječima: "oduzeta imovinska prava".

Član 17

U članu 33 stav 1 mijenja se i glasi:

"Povodom zahtjeva za povraćaj ili obeštećenje sve zainteresovane stranke daju izjavu u roku koji odredi Komisija, o čemu ih je dužna blagovremeno i na pogodan način obavijestiti".

Stav 2 briše se.

Član 18

U članu 34 u stavu 1 riječ "saslušanja" zamjenjuje se riječima: "okončanja usmene rasprave".

U stavu 2 u alineji 6 riječi: "načinu, odnosno obliku i" brišu se.

U stavu 3 riječi: "a njegovi nasljednici nijesu utvrđeni" briše se.

Član 19

U članu 35 stav 1 mijenja se i glasi:

"Rješenje o povraćaju imovinskih prava ili obeštećenju dostavlja se strankama u postupku u roku od 15 dana od dana donošenja".

Stav 2 briše se.

Član 20

Član 36 mijenja se i glasi:

"Stranke mogu uložiti žalbu na rješenje o povraćaju i obeštećenju Komisiji za žalbe u roku od 15 dana od dana prijema rješenja."

Član 21

Poslije člana 36 dodaju se dva nova člana koja glase:

"Član 36 a

Komisija za žalbe ima tri člana.

Predsjednika i članove Komisije za žalbe imenuje i razrješava Vlada, na predlog Ministarstva finansija.

Komisiju iz stava 2 ovog člana Vlada će imenovati u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Za predsjednika Komisije za žalbe može se imenovati lice koje je diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom i koje ima najmanje pet godina radnog iskustva.

Za člana Komisije za žalbe može se imenovati lice koje je diplomirani pravnik, diplomirani ekonomista, diplomirani inženjer geodezije ili diplomirani građevinski inženjer.

Predsjednik i članovi Komisije za žalbe imenuju se na period od četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja.

Predsjednik i član Komisije za žalbe može se razriješiti prije isteka mandata na lični zahtjev ili ako poslove ne vrši uredno i savjesno.

Način rada Komisije za žalbe uređuje se Poslovníkom koji donosi Komisija.

Protiv odluke Komisije za žalbe stranka može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Komisija iz stava 1 preuće dokumentaciju od Ministarstva finansija kao drugostepenog organa u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja o njenom imenovanju sa stanjem na dan stupanja na snagu ovog zakona, uz zapisnik o izvršenoj primopredaji dokumentacije.

Član 36 b

Komisije iz člana 28 donose rješenje nakon pribavljanja saglasnosti Komisije za ujednačavanje postupka.

Komisiju za ujednačavanje postupka imenuje Ministar finansija, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ukoliko Komisija iz stava 2 ovog člana uskrati prethodnu saglasnost na rješenje Komisije iz člana 28 ovog zakona, dužna je da u pisanoj formi obrazloži razloge za uskraćivanje saglasnosti, sa uputstvom za dalje postupanje, po kojem je prvostepena komisija dužna da postupi.

Stručne i administrativne poslove za komisiju iz stava 1 ovog člana obavljaće Ministarstvo finansija.

Komisija iz stava 1 ovog člana ima tri člana od kojih je jedan izvjestilac Komisije."

Član 22

Član 37 mijenja se i glasi:

"Konačno rješenje o vraćanju nepokretnosti izvršava organ uprave nadležan za poslove katastra.

Konačno rješenje o obeštećenju izvršava Fond za obeštećenje.

Konačno rješenje o obeštećenju u akcijama u smislu člana 21 ovog zakona izvršava država Crna Gora, Fond za razvoj Republike Crne Gore, Republički fond penzijskog i invalidskog osiguranja i Zavod za zapošljavanje, u skladu sa zakonom.

Rješenje iz stava 2 ovog člana u slučajevima iz člana 40 ovog zakona, Fond izvršava na osnovu pravosnažnog rješenja nadležnog suda o raspodjeli naknadno pronađene imovine."

Član 23

Naslov iznad člana 39 "Sporne činjenice" i član 39 brišu se.

Član 24

U članu 40 stav 1 mijenja se i glasi:

"Nasljednopravni zahtjev nad imovinom bivšeg vlasnika u slučaju iz člana 34 stava 3 ovog zakona raspraviće se pred nadležnim sudom kao nasljednopravni zahtjevi nad naknadno pronađenom imovinom, u skladu sa odredbama Zakona o vanparničnom postupku."

Član 25

Naslov iznad člana 42 "Konfiskacija" i član 42 brišu se.

Član 26

Naslov iznad člana 43 "Eventualni zahtjevi" i član 43 brišu se.

Član 27

Naslov iznad člana 45 "Plan i izvještaji Fonda" mijenja se i glasi:

"Plan evidencije i izvještaji".

Član 28

U članu 45 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

"Fond za obeštećenje vodi evidenciju o donesenim odlukama o isplati novčanih sredstava, izdatim potvrđama za pribavljanje obveznica, o prodatim obveznicama, kao i o izvršenim isplatama."

Član 29

Poslije člana 45 dodaju se dva nova člana, koja glase:

"Član 45 a

O podnijetim zahtjevima i pravosnažnim rješenjima za povraćaj i obeštećenje komisije iz člana 28 ovog zakona vode evidenciju.

Evidencija iz stava 1 ovog člana sadrži podatke: datum prijema zahtjeva, redni broj rješenja, ime i prezime bivšeg vlasnika odnosno nasljednika, vrstu (pokretna, nepokretna) i površinu vraćene imovine, iznos revalorizacije, iznos obeštećenja, vrstu i površinu imovine koja se obeštećuje.

Na osnovu podataka iz evidencije u smislu st. 1 i 2 ovog člana Komisija dostavlja mjesečni izvještaj Ministarstvu finansija.

Član 45 b

Evidencije iz čl. 45 i 45 a ovog zakona vode se u elektronskoj formi."

+ **Vidi:**

[Ispravku - 60/2007-38.](#)

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 30

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju sa radom opštinske komisije.

Komisije iz stava 1 ovog člana dužne su da danom prestanka sa radom dokumentaciju predaju Glavnom administratoru opštine, uz sastavljanje zapisnika o primopredaji.

Član 31

Na predmete čije je rješavanje započeto prije stupanja na snagu ovog zakona primjenjivaće se odredbe ovog zakona, ako postupak nije konačno završen.

Član 32

Stupanjem na snagu ovog zakona, obaveze prema bivšim vlasnicima utvrđene dosadašnjom dinamikom isplate Fonda za obeštećenje, a koje dospijevaju do 31. decembra 2007. godine, isplatiće se 15. jula 2008. godine, shodno članu 22 ovog zakona.

Član 33

Uredba iz člana 10 ovog zakona donijeće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

+ **Vidi:**

[Ispravku - 60/2007-38.](#)

Član 34

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

SU-SK Broj 01-132/39

Podgorica, 25. jula 2007. godine

Ustavotvorna skupština Republike Crne Gore

Predsjednik,

Ranko Krivokapić, s.r.

Po izvršenom sravnjenju sa izvornim tekstom, utvrđeno je da su se u tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju objavljenom u "Službenom listu RCG", br. 49/07 potkrale tehničke greške, pa se daje

Ispravka Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju

*Ispravka je objavljena u "Službenom listu RCG", br. 60/2007
od 9.10.2007. godine.*

1. U članu 29 u stavu 1, kojim se dodaje stav 45a, umjesto riječi: "Komisija iz člana 34 ovog zakona vodi" treba da stoje riječi: "komisije iz člana 28 ovog zakona vode".

2. U članu 33 umjesto riječi: "člana 8" treba da stoje riječi "člana 10".

Iz Službe Ustavotvorne skupštine Republike Crne Gore

Član 38 stav 1 alineja 5 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Budžetu

*Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 12/2007 od
14.12.2007. godine.*

Član 38

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o zaduživanju i upravljanju dugom javnog sektora ("Službeni list RCG", br. 11/04 i 13/04) i odredbe:

...

- član 44 stav 4 al. 3 i 8 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju ("Službeni list RCG", broj 21/04).